

Biroul I pentru proiecte de lege și bugetului
BP 495 4.11.2011

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind protecția copiilor ai căror părinți sunt plecați temporar în străinătate

Analizând propunerea legislativă privind protecția copiilor ai căror părinți sunt plecați temporar în străinătate, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B495 din 11.10.2011,

CONSLIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare protecția minorilor ai căror părinți sunt plecați temporar, la muncă, în străinătate, urmărind crearea unui cadru normativ care să asigure o mai bună monitorizare a copiilor neglijati, stabilirea atribuțiilor organelor administrației publice locale privind ocrotirea și promovarea intereselor copilului, precum și realizarea unor campanii de informare și conștientizare cu privire la efectele migrației părinților, asupra copiilor.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că o propunere legislativă vizând aceeași problematică și cu același conținut a fost avizată favorabil de către Consiliul Legislativ cu avizul nr.1267/20.10.2008, fiind clasată de Senat la data de 22.12.1998.

Totodată, semnalăm că prezenta propunere are un conținut asemănător cu cel al unei alte propuneri legislative referitoare la protecția minorilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, transmisă Consiliului Legislativ de către Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b4 din 4.02.2009 și avizată favorabil, cu observații și propuneri prin avizul nr.124/3.03.2009. Propunerea legislativă avizată în

2009 a fost adoptată de Senat și a fost transmisă Camerei Deputaților spre dezbatere.

În prezența propunerei, inițiatorii au însușit foarte puține dintre observațiile cuprinse în avizul nr.124/3.03.2009, motiv pentru care, în cele ce urmează, le reiterăm pe cele care nu au fost preluate.

3. Referitor la **titlu**, precizăm că acesta nu reflectă conținutul propunerii legislative, care vizează doar cazurile de absență din țară a unor părinți, din motivul **desfășurării unei activități remunerate în străinătate**. Întrucât, din analiza titlului și a **art.1 alin.(1)** ar reieși că legea se va aplica tuturor situațiilor în care părinții unor copii sunt plecați (temporar) în străinătate, indiferent de motivul absenței din țară, pentru corelare cu normele subsecvente, se impune reformularea acestora.

4. La **art.1 alin.(2)**, pentru un plus de precizie, propunem folosirea sintagmei „în concordanță cu prevederile Convenției cu privire la drepturile copilului, **adoptată de Adunarea generală a ONU la 20 noiembrie 1989**, ratificată prin Legea nr.18/1990, republicată, cu modificările ulterioare”.

5. La **art.3**, pentru respectarea uzanței în redactarea actelor normative ce conțin definiții, propunem reformularea părții introductive, astfel:

„Art.3. - În sensul prezentei legi, **termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație**:”.

Recomandăm eliminarea **lit.f)-j)**, deoarece nu sunt necesare în economia reglementării, între abrevierile folosite în text regăsindu-se sporadic numai „SPAS”, în locul denumirii „Serviciul Public de Asistență Socială”.

Pe cale de consecință, urmează ca referirea la acest serviciu public să se facă în cadrul propunerii legislative, prin scrierea desfășurată a denumirii sale.

6. La **art.4**, partea introductivă, pentru a fi în concordanță cu conținutul proiectului, propunem introducerea expresiei „**la muncă**”, după verbul „sunt plecați”.

7. La **titlul Capitolului II**, menționăm că noțiunea de reprezentare legală se referă la părinți, tutore sau, în anumite cazuri, curator, care, potrivit prevederilor Codului civil, îl reprezintă în actele juridice pe minor până la vârsta de 14 ani, deci este lipsit de capacitate de exercițiu. De aceea, este necesară folosirea unei alte terminologii, care să corespundă conținutului acestui capitol.

8. La **art.5 alin.(1)**, semnalăm o necorelare, atât cu titlul propunerii legislative, cât și cu alte norme din cuprinsul acesteia, care

se referă la părinți/părinți biologici, nu la orice persoane, cetăteni români, care au copii în îngrijire.

În orice caz, considerăm că este necesară o clarificare în acest sens, inclusiv prin introducerea, în cadrul Capitolului I, a unui articol în care să se precizeze cui se aplică prevederile legii. Menționăm însă că limitarea aplicabilității legii la copiii lipsiți de îngrijirea părinților „biologici” (ea însăși o noțiune inadecvată în context) nu este de natură a rezolva toate cazurile, propunerea legislativă neluând în considerare copiii lipsiți de îngrijirea adoptatorului, care are față de copilul adoptat - potrivit prevederilor art.471 alin.(1) din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată - drepturile și îndatoririle părintelui firesc față de copilul său.

Totodată, având în vedere definiția copilului de la art.3 lit.a), expresia „copii minori” este tautologică. Din acest motiv, propunem înlocuirea sa prin cuvântul „copii”.

În același timp, menționăm că, potrivit prevederilor art.121 alin.(1) din Constituție, republicată, primarii sunt autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală, alături de consiliile locale, nicidcum primăriile. Dispoziții similare regăsim și în Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Având în vedere cele arătate, propunem revederea referirii la primării.

La alin.(2), având în vedere posibilitatea asigurării întreținerii de la distanță a copiilor de către părinții lor, sugerăm să se analizeze dacă nu este cazul ca textul să rețină doar referirea la îngrijire de către persoana nominalizată, nu și la întreținere. Menționăm însă, că anexa nr.2 la ordinul la care textul face trimitere se referă atât la îngrijire, cât și la întreținere.

Totodată, pentru rigoarea normei de trimitere, este necesară reformularea **părții finale**, astfel:

„.... conform prevederilor anexei nr.2 la Ordinul nr.219/2006 al secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate”.

9. La art.6 alin.(2), pentru un plus de rigoare normativă, propunem înlocuirea sintagmei „prevăzută la art.1” prin sintagma „prevăzută la art.1 **alin.(1)**”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

Semnalăm însă că acest alineat (2), ce conține o normă prohibitivă, reia, într-o altă formulare, normă imperativă propusă la alin.(1) al aceluiași articol. Pentru simplificarea textului, recomandăm eliminarea alin.(1), cu consecința renumerotării alineatelor acestui articol.

Textul **alin.(3)**, făcând vorbire despre „îngrijitor”- termen ce nu corespunde limbajului juridic -, nu se corelează cu normele propuse la art.5 alin.(2), respectiv art.13 alin.(1), care se referă și la îngrijire și la întreținere. De aceea, sugerăm revederea textului.

Formulăm aceeași observație și pentru **art.11 alin.(1) și (3), art.13 alin.(2) lit.e și art.14 alin.(1)**, unde se folosesc însă termeni și expresii precum: „îngrijitorului”, „întreținătorul”, „aflați în grija”, „în grija căreia se află”.

Totodată, semnalăm că textul nu se corelează cu art.5 alin.(2), potrivit căruia nominalizarea persoanei respective se face conform anexei nr.2 la Ordinul nr.219/2006, anexă ce conține declarația părintelui prin care acesta desemnează persoana în a cărei întreținere și îngrijire va lăsa copilul/copiii.

Pe cale de consecință, sugerăm revederea celor două texte, în scopul punerii lor de acord.

10. La **art.7**, partea introductivă, pentru un stil normativ adecvat, propunem următoarea reformulare:

„**Art.7.** - În vederea încredințării copilului persoanei nominalizate, aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții:”.

Din același considerente, la **lit.a)**, propunem înlocuirea expresiei „mai mare” prin sintagma „mai în vîrstă”.

De asemenea, pentru respectarea regulilor gramaticale, sintagma „ai fi încredințat” se va înlocui prin sintagma „a-i fi încredințat”.

La **lit.b)**, propunem următorul text:

„**b) realizează un venit cel puțin echivalent cu salariul minim brut pe economie**”.

La **lit.e)**, considerăm că îndeplinirea condiției referitoare la numărul maxim de copii pe care persoana nominalizată îi poate avea în îngrijire nu trebuie realizată doar în momentul în care acesteia îi se solicită ajutorul, ci pe totă perioada în care îi sunt încredințați copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, pentru a se putea ocupa în mod corespunzător de acești copii. Pe de altă parte, menționăm că, între „momentul solicitării ajutorului” (exprimare impropriu stilului juridic) și cel al încredințării, trece un interval de timp în care persoana respectivă mai poate lua în îngrijire și alți copii.

Totodată, sugerăm revederea vârstei minime a copiilor pe care această persoană îi are deja în îngrijire, întrucât prin stabilirea vârstei de 1 an ca vîrstă minimă, se creează posibilitatea ca ea să aibă în îngrijire mai mult de 3 copii, dacă îi socotim și pe cei cu vîrstă cuprinsă între 0 și 1 an.

Având în vedere cele arătate mai sus, propunem următorul text:

„e) nu are în îngrijire mai mult de trei copii;”.

La **lit.f)**, norma propusă nu se corelează cu legislația în vigoare, deoarece, atât potrivit Legii nr.272/2004, cât și a Legii nr.47/2006 privind sistemul național de asistență socială, **serviciile publice de asistență socială** sunt înființate și organizate în subordinea consiliilor județene - la nivel de direcție generală -, în subordinea **consiliilor locale ale municipiilor, orașelor și comunelor** - la nivel de direcție sau, după caz, de serviciu -, în subordinea **Consiliului General al Municipiului București** - la nivel de direcție generală - și în subordinea **consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București** - la nivel de direcție generală.

Formulăm aceeași observație pentru toate situațiile similare.

Totodată, pentru acoperirea tuturor situațiilor posibile, propunem ca referirea să se facă la localitatea de **domiciliu sau reședință, după caz**. Observația este valabilă pentru toate situațiile asemănătoare din cuprinsul propunerii legislative.

11. La **art.9 alin.(1)**, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, propunem înlocuirea sintagmei „prevăzute în art.7, în timp de 30 de zile” prin formularea „prevăzute la art.7, **în termen** de 30 zile”.

Referitor la termenul de 30 zile înăuntrul căruia persoanele cu atribuții de asistență socială trebuie să verifice îndeplinirea condițiilor pentru încredințarea copilului persoanei nominalizate, apreciem că acesta este prea mare raportat la art.5 alin.(1), unde se prevede tot un termen de 30 zile pentru depunerea notificării de către părinții care intenționează să plece la muncă, în străinătate; prin urmare, propunem ca la art.9 alin.(1) să fie prevăzut un termen de 10 zile.

La **alin.(3)**, pentru o corectă exprimare, este necesară înlocuirea sintagmei „o altă persoană în grija căreia va fi încredințat copilul” prin sintagma „**o altă persoană căreia să-i fie încredințat copilul**”.

12. Recomandăm ca **art.10** să fie redat sub forma interdicției, pentru evidențierea caracterului imperativ al normei propuse.

13. La **art.11 alin.(3)**, pentru un plus de precizie, propunem introducerea, după sintagma „Planul de servicii”, a sintagmei „**prevăzut la alin.(2)**”.

La același alineat, semnalăm că nu se precizează cine beneficiază de consiliere psihologică, motiv pentru care este necesară completarea textului.

La **alin.(4)**, prin referirea inclusiv la familie, norma propusă nu se corelează cu art.5 alin.(2) care face vorbire despre nominalizarea **unei persoane**. De aceea, propunem revederea sa.

Reiterăm observația și pentru **art.14 alin.(3)**.

14. La **art.12**, este necesară înlocuirea sintagmei „Direcția Generală de Asistență Generală și Protecția Copilului” prin sintagma „direcția generală de asistență **socială** și protecția copilului”.

15. La **art.13 alin.(1)**, pentru evitarea repetării, dar și a limitării normei propuse doar la calea de atac a apelului, propunem înlocuirea sintagmei „în care se află copilul, în urma rămânerii ca definitivă a hotărârii instanței judecătorești”, prin formularea „în care **acesta** se află, în urma rămânerii definitive și **irevocabile** a hotărârii instanței judecătorești”.

La **alin.(2)**, **partea introductivă**, deoarece art.12 la care se face trimitere are un singur alineat nemarcat, este necesară eliminarea mențiunii „**alin.(1)**”.

La **lit.c)** a **alin.(2)**, pentru o exprimare adecvată unui act normativ, este necesar ca textul să se încheie, astfel: „... implicarea acestuia **în orice formă de act sexual**”.

16. La **art.14 alin.(5)**, sugerăm revederea textului, întrucât raportul de evaluare despre care se face vorbire se poate confunda cu rapoartele de evaluare la care se referă art.11 alin.(1).

17. La **Capitolul IV**, deoarece în cuprinsul acestuia sunt prevăzute mai multe **obligații**, este necesar ca titlul să reflecte conținutul subsecvent.

Formulăm aceeași propunere și pentru **Capitolul V**.

Pe de altă parte, nu numai că expresia „primării locale” este tautologică, dar propunem revederea întregului conținut al acestui capitol, prin referirea la **primari**, nu la primării.

18. La **art.15**, din rațiuni de tehnică legislativă, este necesară inserarea prescurtării „nr.”, înaintea numărului ordinului respectiv.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

19. La **art.16**, pentru corelare cu titlul și obiectul propunerii legislative, propunem înlocuirea sintagmei „rămași acasă fără părinți” prin formularea „ai căror părinți sunt plecați temporar, la muncă, în străinătate”.

20. La **art.17 alin.(2)**, pentru o corectă exprimare, propunem înlocuirea sintagmei „În cazul neexistenței” prin sintagma „În cazul inexistenței”.

21. La **art.18 alin.(1)**, pentru identificarea completă a actului normativ menționat în norma de trimitere, sintagma „conform Legii 272/2004” trebuie redată sub forma „conform **prevederilor** Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare”.

La **alin.(2)**, pentru rigoarea redactării, propunem reformularea textului, astfel:

„(2) Salariile personalului de specialitate care își desfășoară activitatea în cadrul centrelor de zi se asigură de la bugetul de stat, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.617/2008 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pentru perioada 2008-2009, cu modificările ulterioare”.

22. La **art.19 alin.(1)**, pentru evitarea repetării expresiei „în vederea” din debutul lit.a) și b), sugerăm inserarea acestei expresii în finalul părții introductive a alineatului.

23. La **art.22**, în acord cu uzanțele normative, sintagma „conform Hotărârii 617/2008” se va înlocui cu sintagma „potrivit Hotărârii Guvernului nr.617/2008, cu modificările ulterioare”.

24. La **Capitolul V**, propunem eliminarea din cadrul titlului a cuvântului „locale”.

25. La **art.24**, pentru rigoarea exprimării, propunem înlocuirea sintagmei „descoperă cazuri ai căror protagonisti sunt minori cu părinți plecați la muncă” prin sintagma „descoperă cazuri **de copii ai căror** părinți sunt plecați la muncă”.

De asemenea, prepoziția „înspre” trebuie înlocuită prin prepoziția „pentru”.

26. La **art.25**, prin referirea la „autorități”, norma propusă este imprecisă. De aceea, sugerăm revederea acesteia.

Totodată, pentru o exprimare adecvată în context, sintagma „au luat la cunoștință săvârșirea” se va înlocui prin sintagma „au luat la cunoștință **de** săvârșirea”.

27. La **art.26**, este necesară eliminarea cuvântului „morale” din sintagma „afecțiuni psihice, morale sau fizice”. Menționăm că noțiunea „dezvoltarea morală”, de altfel consacrată, nu cunoaște drept corolar noțiunea „afecțiune morală”.

28. La art.27, nu se specifică cine organizează „training-urile” respective. Menționăm că art.19 alin.(2) stabilește că training-urile se organizează de „primărie”, dar destinatarii acestora sunt doar părinții, nu cadrele didactice, la care se referă art.27.

29. La **Capitolul VI - Sancțiuni**, pentru respectarea uzanței în redactarea actelor normative care stabilesc sancțiuni, propunem inversarea primelor alineate, astfel încât alin.(1) să se ocupe de abaterile disciplinare, iar alin.(2) de contravenții.

30. La **art.31 alin.(1) lit.a)**, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, propunem următoarea formulare:

„**a) încălcarea** prevederilor **art.5 și 6**, cu amendă de la **2500 lei la 10000 lei** ”.

O exprimare asemănătoare propunem a fi folosită și la **lit.b)-d)**.

Totodată, în cuprinsul alineatului, pentru o exprimare juridică adecvată, este necesară înlocuirea termenului „nerespectarea” prin termenul „**încălcarea**”.

La **alin.(3)**, normele propuse referitoare la constatarea și aplicarea sancțiunilor pentru abateri disciplinare, respectiv pentru contravenții trebuie disociate în articole distințe. Menționăm că, în primul caz, constatarea și aplicarea sancțiunilor se realizează de către angajator, în conformitate cu prevederile art.247 alin.(1) din Legea nr.53/2003 - Codul muncii, republicată, iar în cel de al doilea caz, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, referitor la contravenții, este necesară introducerea în finalul propunerii a normei de complinire, sub forma unui articol distinct, în următoarea redactare:

„Dispozițiile referitoare la contravențiile prevăzute la art. ... se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

București
Nr. 1165 | 03.11.2011

L. nr. 18/1990

M. Of. nr. 109/28 sep. 1990

L.nr.18/1990 (ratificare) : Convenția cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea generală O. N. U. la 20 noiembrie 1989

1 republicare

M. Of. nr. 314/13 iun. 2001

Lege pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului *) Republicată

2 modificări prin L. nr. 470/2001 M. Of. nr. 601/25 sep. 2001
L.nr.470/2001 (ratificare) : Protocol facultativ la Convenția cu privire la drepturile copilului, referitor la vânzarea de copii, prostituția copiilor și pornografia infantilă, semnat la New York la 6 septembrie 2000

3 modificări prin L. nr. 567/2001 M. Of. nr. 692/31 oct. 2001
L.nr.567/2001 (ratificare) : Protocol facultativ cu privire la implicarea copiilor în conflicte armate, la Convenția privind drepturile copilului, semnat de România la 6 septembrie 2000

4 modificări prin L. nr. 183/2002 M. Of. nr. 273/23 apr. 2002
Lege pentru acceptarea amendamentului adoptat de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, prin Rezoluția 50/155 din 21 decembrie 1995, la Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, adoptată la New York la 20 noiembrie 1989, ratificată prin Legea nr. 18/1990

Lege privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Notă: v. Decizia Î.C.C.J. nr. III/2007 - M. Of. nr. 732/30 oct. 2007 (art. 124 alin. (1));

1 promulgată prin D. nr. 481/2004 M. Of. nr. 557/23 iun. 2004

Decret pentru promulgarea Legii privind protecția și
promovarea drepturilor copilului

2 modificări prin H.G. nr. 1762/2005 M. Of. nr. 1182/28 dec. 2005
Hotărâre privind indexarea cuantumului alocației lunare de
plasament

*indexează cuantumul alocației lunare de
plasament*

3 modificări prin H.G. nr. 3/2007 M. Of. nr. 21/12 ian. 2007
Hotărâre privind indexarea cuantumului alocației lunare de
plasament

*indexează cuantumul alocației lunare de
plasament*

4 modificări prin H.G. nr. 9/2008 M. Of. nr. 20/10 ian. 2008
Hotărâre privind indexarea cuantumului alocației lunare de
plasament

*indexează cuantumul alocației lunare de
plasament*

5 modificări prin H.G. nr. 1663/2008 M. Of. nr. 844/16 dec. 2008
Hotărâre privind indexarea cuantumului alocației lunare de
plasament

*indexează cuantumul alocației lunare de
plasament*

6 modificări prin L. nr. 71/2011 M. Of. nr. 409/10 iun. 2011
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind
Codul civil

*abrogă, la data de 1 oct. 2011, art. 40 alin.
(1), art. 41 și art. 42*

Notă: v. În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil: a) referirile la "societatea civilă fără personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea simplă"; b) referirile la "societatea civilă cu personalitate juridică" se consideră a fi făcute la "societatea cu personalitate juridică"; c) referirile la "societatea civilă profesională" se consideră a fi făcute la "societatea profesională, cu sau fără personalitate juridică", după caz; în toate actele normative în vigoare, expresiile "acte de comerț", respectiv "fapte de comerț" se înlocuiesc cu expresia "activități de producție, comerț sau prestări de servicii"; în cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagmele "persoane juridice fără/cu scop patrimonial", "fără scop patrimonial" și "cu scop patrimonial" se înlocuiesc cu sintagmele "persoane juridice fără/cu scop lucrativ", "fără scop lucrativ" și, respectiv, "cu scop lucrativ"; la data intrării în vigoare a Codului civil, termenii și expresiile din legislația civilă și comercială în vigoare se înlocuiesc cu termenii și expresiile corespondente din Codul civil; abrogă la data de 1 oct. 2011 Codul civil Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 206 din 6 septembrie 1940, cu modificările ulterioare și Codul comercial Carol al II-lea, republicat în Monitorul Oficial nr. 194 din 23 august 1940, cu modificările și completările ulterioare; până la intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, referirea din cuprinsul Codului civil la hotărârea definitivă se va înțelege ca fiind făcută la hotărârea irevocabilă.

Hotărâre privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pentru perioada 2008-2009

1 modificări prin H.G. nr. 1382/2008 M. Of. nr. 748/5 nov. 2008 *modifică anexele nr. 1 și 2*

Hotărâre pentru modificarea anexelor nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr. 617/2008 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pentru perioada 2008-2009

2 modificări prin H.G. nr. 723/2009 M. Of. nr. 449/30 iun. 2009 *modifică anexele nr. 1 și 2*

Hotărâre pentru modificarea anexelor nr. 1 și 2 la Hotărârea Guvernului nr. 617/2008 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pentru perioada 2008-2009

O. nr. 219/2006

M. Of. nr. 544/23 iun. 2006

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului

A.N.P.D.C.

Ordin privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părintilor pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate